

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Fe pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicijski v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniha (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 275.

V Ljubljani, v četrtek 1. decembra 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ Jeden mesec 1 „ 40 „

P. n. naročnike nujno prosimo, da nam pošljejo zaostalo naročnino.

Upravnništvo „Slovenca“.

Slovenščina kot občevalni jezik v c. kr. statističnem svitu.

V prvem zvezku onega dela, v katerem je ravnokar pričela statistična osrednja komisija objavljati podatke o ljudskem številu z dne 31. decembra 1890. leta, nabaja se za nas Slovence jako zanimiva razprava o odnošajih v dvojezičnih okrajih Štajerske, Koroške in Kranjske.

Statistiška osrednja komisija poudarja, da je slovenski občevalni jezik po vseh okrajih slovenskega Štajerja, razven ptujskega, radgonskega in lipniškega, nazadoval, najbolje pa v Celju. Tako se je skrčil odstotni stavek stanovništva s slovenskim občevalnim jezikom od leta 1880 v okrajih:

Mesto Maribor od 15.12 na 13.97, v Celju od 36.02 na 26.12, Brežice od 97.85 na 97.47, v celjski okolici od 97.36 na 96.89, v Ljutomeru od 96.90 na 96.54, v mariborski okolici od 89.10 na 88.24, Slovenji Gradec od 84.93 na 83.67, napre-

doval pa nasprotno sosebno v okrajih: Ptuj od 94.93 na 97.96, Radgona od 10.29 na 10.52 in Lipnici (Leibnitz?) od 3.36 na 4.58 odstotkov.

Na Koroškem se je slovenščina pomnožila samo v okraju Volšperk od 4.35 na 4.51 odstotkov, sicer je pa povsodi nazadovala, zlasti v Šmohorju od 26.66 na 25.78, v celovski okolici od 43.63 na 40.96, v Špitalu od 0.11 na 0.01, v St. Vidu od 1.56 na 1.15, v Beljsku od 39.36 na 37.92 in v Velikovecu od 85.37 na 82.03 odstotkov.

Nasprotno se je pa moral na Kranjskem po nekod umakniti slovenščini nemški občevalni jezik „auf Kosten der Deutschen“, kakor pravi poročilo, dasi je tudi tu slovenščina nazadovala po nekaterih okrajih, in sicer: v postojnskem, kjer se je odstotni stavek stanovništva s slovenskim občevalnim jezikom skrčil od 99.30 na 99.29, v kranjskem od 98.88 na 98.43, v ljubljanski okolici od 98.81 na 95.94, in v kamniškem od 99.28 na 99.11 odstotkov.

Pomnožil ali vzrščal je pa osobito v mestu Ljubljani od 75.92 na 81.44, v Kočevju od 64.49 na 64.93, v Krškem od 99.25 na 99.53, v Litiji od 97.94 na 98.51, v Logatcu od 99.27 na 99.47, v Novem Mestu od 91.35 na 92.65 in v Črnomlju od 95.34 na 95.42 odstotkov.

Gledé na ostalo vsebino napominanega sešita, peča se isti samo s „sumaričnimi podatki“ ljudskega štetja po raznih kronovinah, kar je pa za nas postranska stvar; istotako je vsakemu Slovincu znana zgodovina in ravnanje c. kr. uradov pri ljudskem štetju s slovenskim občevalnim jezikom, osobito po slovenskem Gorotanu in južnem Štajerskem.

Vsaka doba rodi in prinaša politične svoje sado, istotako ta statistični sešit. Sad, ki je tu pal z drevesa narodne nemške kulture, je v istini pristno znamenje svoje dobe, v kateri je dr. Ratkovsky zajedno z osrednjo c. kr. komisijo poslal v deželo čudno in v našem listu že omenjeno knjižuro: „Pravo in dolžnost vlade, Čehe in Slovence pomenečevati.“

Zdi se nam, kakor bi bilo vedno vplivnejše nastopanje nemških liberalcev liki pomladanji gorak vetrič probudilo iz zimskega spanja netopirje. Tudi Ratkovsky, knjižničar na c. kr. Terezijanišču, je dolgo molčal, a hkrati stopa pred vlado in ji govori o dolžnosti, naj Slovence in Čehe ponemčuje, ker radostno opaža, da so vplivni krogi opustili svoje dosedanje stališče, in da so jih „prešinile boljše misli“, kajti sedanjo dobo smatra Ratkovsky za jako dobro v germanizacijske in absolutistiške nakane.

To je znamenje dobe. Ko je Hebbel stopil pred Evropo s svojimi kurijatidami, sramovali so se Nemci sami za plod duha, ki je tako izražal svoje barbarsko mišljenje. Občevalni materni jezik — to je zapreka v dosegu karijere; uvedite čez noč ropet nemščino po ljudskih šolah, nemško uradovanje po uradnih — ker Slovenci tu nimajo nobenega prava, kjer so v manjšini. V Tolitvaniji dajte Nemcev take pravice in tako oblast, kakoršno imajo Madjari na Ogerskem! To je dolžnost in pravo vlade, — oznanja svetu Ratkovsky.

Take sadove poraja sedanja doba, take vjede se drznejo zdaj na dan iz svojih duplov, kamor jih je bilo preplašilo in pregnalo žarno solnce narodne prebude in verske značajnosti!

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. decembra.

Notranje dežele.

Krtza. Po izjavah levičarskih glasil soditi je prijateljstvo mej grofom Taaffejem in zjedinjeno levico definitivno pretrgano. „N. Fr. Pr.“ že naravnost računa s tem, da zjedinjena levica zopet pojde v opozicijo. Vzdihuje pa, da se bode levičarjem še očitalo, da so grofa Kuenburga izrinili iz ministerstva, kakor se jim je očitalo, da so izrinili Streymeyrja, Horsta in Korba. Položaj levičarjev bode težaven, ker na podporo drugih strank ne smejo računati. Vlada ima dovolj sredstev, da dobi večino, kar se je pokazalo, ko je šlo za to, da se Men-

LISTEK

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1892.

I. Jeruzalemski romar.

(Opisovanje svete dežele in svetih krajev. Spisal dr. Frančišek Lampe. I. zvezek.)

Ogromno slovstvo o sveti deželi nam jasno priča, da je zanimanje za blaženo deželo tam daleč na jutru jako živahno pri vseh krščanskih narodih. Zatorej je družba sv. Mohorja brezdomno s knjigo, katere prvi zvezek imamo pri rokah, jako razveselila svoje ude. Saj pa ravno ta knjiga izpod peresa toliko zaslužnega in učenega gospoda pisatelja jasno kaže napredek našega uzornega literarnega zavoda.

Gospod pisatelj si je stavil nalogo, da opiše sveto deželo in svete kraje, kakor jih je sam videl in kakor se je poučil iz zanesljivih virov. Da vemo vrednost knjige prav ceniti, ozirati se moremo na namen, s katerim je bila pisana. Odbor družbe sv. Mohorja je določil, da bi bila knjiga neka priprava za „Zgodbe sv. pisma“, knjiga naj bi bila dalje tudi nekak vodnik slovenskim romarjem, ko bi se morda v obilnejšem številu odpravili na pot v sveto deželo; glavni namen „Jeruzalemskega ro-

marja“ pa je, da bi Slovinci v duhu potovali na svete kraje, zlasti k grobu Gospodovemu. Tem trem namenom bode knjiga izvrstno ustrezala.

Nepotrebno se nam zdi opozarjati čitatelje na vse vrline I. zvezka. Tu velja: „tolle, lege!“ Naša sodba se glasi kratko: gospod pisatelj piše jako mično, izvanredno podučno, v spisih je natančen, pregleden, živahen, slog je vseskozi krasen in poljuden. Gospod pisatelj pa ni le bistroiden opazovalec in duhovit opisovalec, ampak vzbuja pri vsaki priložnosti pobožna čustva in podaja vzvišene misli v premišljevanje. Z navdušenjem govori o katoliški cerkvi in njenih napravah, zraven pa ni pozabil označiti natančno tudi drugih ver. Krepko in jasno slika značaje prebivalcev sv. dežele.

Prvi zvezek obsega tri dele: V prvem delu opisuje gospod pisatelj pomen svete dežele za krščanstvo, potem pa podaja kratek zgodovinski pregled romanja v sveto deželo. Nato našteva, česa je treba za romanje, in opisuje svoj odhod iz domovine.

Drugi del obsega petovanje od Trsta do Jeruzalema. Prav mično opisuje gospod pisatelj vožnjo po Jadranskem morju — posebno nam ugaja popis viharja na morju. Pot nas privede v Aleksandrijo, v deželo faraonov, od tu v Port-Sajid, dalje v Jafu.

Tu stopimo na sveta tla. Dalje spremljamo pisatelja na saronsko planjavo, vidimo Lido, Ramlo, Latrúm, Abu-Goš, kaže se nam romantična dolina Wadi-Hanina in kmalu se nam odpre prvi pogled na Jeruzalem.

Tretji del obsega natančen opis Jeruzalema z okolico, onega svetega mesta, kjer je božji ustanovnik naše svete vere zaklical: „Dopolnjeno je!“ Tu so najživahnejši vtisi, kar jih napravljata sveta dežela na obiskovalce. S kakim navdušenjem teče tu gospodu pisatelju pero! Slika se vrsti za sliko, mesto in svetišča nam prav plastično opisana. Prav pregledno je označena členovita skupina cerkve Božjega groba. Slednjič nas pelje gosp. pisatelj na znamenito Oljsko goro, katera je bila priča uajvečjega ponižanja svojega Stravnika, priča pa tudi trenutka, ko se je zmagovalno dvignil v nebesa. Tu se navziješ lepega razgleda po vsi Judeji. Opis Oljske gore završuje prvi zvezek.

Mnogo zgodovinskih opazk dela knjigo še poučnišo.

Kar se tiče zunanjege lica knjige, moramo družbi kar najtopleje čestitati na lepi opravi I. zvezka. Obilica krasnih slik, deloma izvirnih, katere delajo čast domačima umetnikoma g. Zepichalu in gosp. Grmu, pojasnjuje tekst. — Le jednega nedostatka

gerju izreče graja. Koliko frakcij je bilo pripravljeno na boj z združeno levico. Tolažljivo za levico je pa po trditvi „N. Fr. Pr.“ to, da je jedina in da je zopet popularna postala. Od vseh krajev jej prihajajo zaupnice. Baš ker milijoni avstrijskih Nemcev odobrava levičarsko politiko in vidi v tej stranki prave zagovornike države, svobode in ustave. Ko se bode sedanja politika grofa Taaffeja izjavila, kar se mora po mnenju omenjenega lista zgoditi prej ali slej, bodo zopet levičarji poklicani, da zopet sezidajo, kar bodo sedaj drugi razdrli. Sicer pa vsi levičarski listi nekako obupno pišejo, kakor bi ne imeli pravega zaupanja, da res kmalu pride zopet čas za levico. Najbrž nič posebno veselja ne pojdejo levičarji v opozicijo in bodo morda še skušali kako pobotati z vlado, ako se bode le Taaffe hotel z njimi spustiti v pogajanja.

Grof Taaffe in levičarji. Ministerski predsednik nikakor posebno rad ne pretrga zvez z levičarji. Tako uradni listi zagotavljajo, da bode vlada še vedno skušala ostati v nekaki zvezi z levico, ko bi tudi odstopil grof Kuenburg in bi levičarji glasovali proti dispozičijskemu zakladu. Levica se je prenašala in vlada jej skuša pomagati iz zadruge. Taaffejeva politika je o nekem oziru umljiva. Na desnici nima gotove večine, dokler Mladočehi ne popusté sedanje politike, zato je se pa ne mara popolnoma odločiti od levičarjev. Nasprotovanje levičarjev grofu Taaffeju dosti ne škoduje, dokler so pripravljeni glasovati za druge točke budžeta, naj že dovolijo dispozičijski zaklad ali ne. Drugače bi pa bilo, ko bi levica začela načelno opozicijo in bi glasovala proti vsem vladnim predlogom. V tem slučaju bi pa morda morali razpustiti državni zbor, ako se grof Taaffe ne sporazumi z Mladočehi. Zato je bode pa vlada skušala krizo zavleči. Ta čas se bode kako sporazumela z levico ali pa z Mladočehi, da dobi potrebno večino. Zato je pa ne smemo prevelike važnosti pripisovati levičarskemu kriku, da vsekako preidejo v opozicijo. Vsak čas je še mogoče, da se povrnejo zopet prejšnje razmere, posebno, ker tudi vsi levičarji neso baš navdušeni za opozicijo.

Vnanje države.

Ministerska kriza na Francoskem. Ministerstvo je palo, ker je samo hotelo. Loubet se je bil naveličal vladanja v sedanjem težavnem času. Konservativci marquis dela Ferronmays je interpeloval vlado, pri kakšnih razmerah je umrl Reinach in izrekel željo, da se izkopije Reinachovo truplo. Pravosodni minister je naglašal, da ni nobenega poudara Reinacha izkopavati, ker je zdravnik potrdil, da je umrl naravne smrti. Oblastva se popolnoma pravilno postopala, z interpelacijo se hoče le vlado spraviti v slabo ime. Predsednik panamske komisije je na to predlagal, da se o interpelaciji preide na dnevni red s pristavkom, da naj se Reinachovo truplo izkopije in preišče in njegovi papirji zapečatijo, kar bi se že bilo morala poprej zgoditi. Ministerski predsednik Loubet pa ni bil zadovoljen s tem predlogom in je zahteval, da se o interpelaciji kar preide na dnevni red brez vsacega pristavka, drugače bode vlada odstopila. Montjan je predlagal, da se Brissonovemu predlogu dostavi, da zbornica izreka zaupanje vladi. Loubet pa tudi s tem dostavkom ni bil zadovoljen. In ko je zbornica Brissonov predlog z Montjanovim dostavkom sprejela, je ministerstvo dalo demisijo. — Ker je Brisson s svojim predlogom podržal ministerstvo, je takoj bilo občno mnenje, da on tudi mora sestaviti novo vlado. Carnot ga je tudi že poklical k sebi in mu naročil, da sestavi novo vlado.

Bolgarija. Finančni minister Načević je dal ostavko. Pravi vzrok ostavki se ne vé. Zbornica je res zavrgla neko njegovo predlogo o pogodbi mej

vlado in neko vasjo blizu Vrace zaradi nekega pašnika. Minister je vsled tega dal demisijo. Ta stvar je pa premalenkostna, da bi mogla biti pravi povod krizi. Minister jo je porabil le kot pretvezo. Najbrž se prav z ministerskim predsednikom ni mogel sporazumeti, ali so se pa pokazale kakšne finančne težkobe. Govori se pa, da je Načević bil le nerad ostavil Dunaj, kjer je bil bolgarski zastopnik, in se sedaj zopet povrne na svoje prejšnje mesto. Njega bodo v Bolgariji težko pogrešali, ker je bil v finančnih stvareh tako izveden, kakor malo kdo drugi. Na Dunaju pa Bolgarija v njem dobi dobrega zastopnika. Načević ni le izveden v finančah, temveč tudi dober diplomat. Vodil je tudi že vnanje ministerstvo. Načevićovo ime je tesno zvezano z bolgarsko najnovejšo zgodovino. Opravljal je važne službe in Stambulov je imel v njem dobrega in zasluživega svetnika. Tudi za razstavo ima Načević jako mnogo zaslug.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, 28. novembra. (Od Radovljice do Kranja.) [Dalje.] A. „Kakšen moč je Wekerle in kaj bo vse dosegel in izpeljal, to bo pokazala prihodnost; meni samo dovolite, da o madjarskem liberalizmu nekoliko dvomim. Liberalizem je lepa reč, in dokler je vsem pravičen, kar bi po besedi tudi moral biti, ga sprejememo tudi mi katoličani. Ali s takim liberalizmom, kakoršen je na Ogerskem, se mi nikoli sprijaznili ne bomo. Pravi liberalci privošči in dá tudi bližnjemu, kar sam rad ima. Ali na Ogerskem se godi vse drugače: zdaj, kaj še le bo! Ogerski liberalizem hoče vse pravice le za Madjare, druga ljudstva pa naj hlapčujejo; druga ljudstva naj plačujejo, pa madjarsko naj se uče, ako ne, naj gredo iz dežele, magari v Ameriko! Ali mar ni tako? Vsaj vémo, kakšne krivice se godé v imenu liberalizma Slovačkom, Srbom, Rumunom, Hrvatom! Slovakov je pol drugi milijon, pa nimajo ne jedne srednje šole slovaške! Ali je to liberalno, ali je to pravično? In če zdaj še hočete katoličanom vzeti pravice, katere so imeli čez tisoč let v tej deželi, in dati jih židom, ki jih niso nikoli imeli, ali je to pravično, ali je to liberalno?“

B. „Gospod, vidim, da Vam ogerske zadeve niso neznane; ali vendar mislim, da Madjarom krivice delate. Madjari so vladajoče ljudstvo, in kot taki morajo imeti nadvlado nad drugimi ljudstvi; to zahteva moč in veljavo države. In če silimo druga ljudstva, da se našega jezika učé, jim s tem le koristimo, ker se potem toliko lažje naše moči, naše slave udeležujejo.“

A. „Iz teh Vaših besed spoznam, da ste si liberalci povsod enaki. Prostost hočete le za se, za druge pa sužnost. In če vlada taka načela spoznava, je to grd machiavellizem, je to nadvlada močnejšega nad šibkejšim; ali zatirani narodi se bodo počasi tudi zavedli; bodo sčasom tudi vstali, in potem so Madjarom ne bo dobro godilo! Vsaka sila le do vremena! — Kaj pravite k temu, kar se pri nas godi na Slovenskem? Pri nas vlada nastavlja uradnike, in izroča visoke in častne službe včasih močim, ki ne znajo našega jezika celó nič, ali le malo, ki z našim ljudstvom skoro ne morejo govoriti!

Kaj bi pri Vas naredili na Ogerskem s takimi uradniki?“

B. „Pri nas taki uradniki niso mogoči.“

A. „Vidite tedaj, kako z nejednako mero merite! Vi Madjari smete drugim narodom pod ogersko krono valjevati uradnike in načelnike, ki niso večji narodovega jezika; jednako delajo Nemci pri nas. Ko bi se pa z Vami na Ogerskem in z Nemci pri nas tako delalo, to pa bi bil vrišč in krik. In vendar nimate oboji drugzega razloga za svoje ravnanje, kot svojo moč, ki pa je slučajna od danes do jutri. Veste kaj, to ni liberalizem, to je naravnost krivica, in vsaka krivica se maščuje prej ali pozneje!“

B. „V tem Vam nekoliko prav dam in mislim, da se bo pod novim ministerstvom tudi v tem na bolje obrnilo!“

A. „Po tem, kar ste poprej pravili, jako dvomim. Pa pustiva to reč. Dovolite mi, da Vas še nekaj povprašam, kar se mi jako čudno zdí. Brali smo namreč, da so nedavno umrlega generala Klapko z vso častjo in po cerkveno pokopali, dasiravno je bil prostozidar in dasiravno svojih zmot ni preklical?“

B. „Kaj pa je to hudega, če je bil prostozidar? Jaz sam sem prostozidar in si to v čast štejem. In kolikor jaz svoje tovariše iz lože poznam, Vam povém, da so to najboljši ljudje. Saj imamo mi le poštene namene: oliko razširjati, nevednost in prazno vero zatirati, revežem pomagati in splošnim pravicam človeškim pridobiti veljavo. Mi smo v loži raznih ver; ali kar nas je kristijanov, smo morali priseči pred križem. Torej vidite, da nismo tako strašni ljudje, kakor nas morebiti mislite, in da tudi vero spoštujemo, kolikor je ravno treba.“

(Konec sledi.)

Tower, Minn., U. S. America 14. nov. 1892. (Volitev predsednika Združenih držav in bakljada.) V torek 8. novembra bil je odločen dan za demokrate in republikance. Izvoljen je imel biti zopet za nadaljna štiri leta, vladati Združene države ali general Grover Cleveland ali pa dosedanji predsednik Benjamin Harrison. Obe stranki sta bolj ali manj pritiskali na ljudstvo, posebno sedaj ob bližajoči se volitvi. Vsekako pa je pripisovati demokratski stranki posebno čast; ona ni imela na razpolaganje ni milijonov ni tisočakov, da bi jih potrošala v ta namen, kakor republikanska; tudi ni imela nikakih posebnih priporočil v časnikih, ki bi jo izdatno pospeševali, temveč ljudstvo je spoznalo veliko korist, katera se bode pojavila, ako pride na krmilo Grover Cleveland.

Znano M. Kinley-jevo carino je Cleveland v svojem pismu, ki ga je razposlal, razglasil kot nepostavno in obečal, da jo prekliče. Več ali manj je razumnim bralcem ta carina poznata; v prvi vrsti škoduje trgovcem, poljedelcem (farmerjem), posebno pa pritiska na delavce. Uzrok je mnogoštevilnim letošnjim štrajkom, ki so nastajali kakor gobe po dežju po vseh krajih Združenih držav. Tovarničarjem, delniškim družbam, kakor tudi kapitalistom polni žepe, a od jutra do večera se potečemu rudokopu ali vsakemu drugemu delavcu pa pritrujuje vsakdanji, trdo prisluženi kruh. Kje je tedaj pravica! Vender vse to hoče demokratska vlada pod pred-

ne moremo zamolčati: knjigi manjka dosedaj natančnega zemljevida Palestine, katerega naj bi nam družba z drugim zvezkom podala.

Vzemi torej, dragi čitatelj, knjigo v roke, čitaj jo marno in blaži si um in sree. Mnogo novega bodeš zvedel, in stari spomini se ti bodo poživili. Spoznal bodeš lego in lastnosti one častitljive in čudne dežele, katero je odrešenik posvetil s svojim življenjem, delovanjem, trpljenjem in s svojo smrtjo, kjer je zibelka naše svete vere in duhovna domovina prave omike vsega človeštva. Seznanil se bodeš s prebivalci Palestine, ki so različni po narodnosti in veri. Bolelo pa te bode tudi, da so do danes resnične besede preroka iz Anatota, ki pravi: „Pota na Sijon žalujejo.“ (Thren. 1, 4.)

II. Smarnice naše ljube Gospe presvetega Srca.

(Druga knjiga. Spisal Janez Volčič.)

Zadnja knjiga iz peresa rajnega Jan. Volčiča, toliko zaslužnega pisatelja za slovensko nabožno slovstvo, so letošnje „Smarnice“. To lepo ime je uvel v slovenski jezik prav rajni Volčič in zato je prav primerno, da se s „Smarnicami“ poslovi od Mohorjanov tako goreč Marijin častilec!

Knjiga ima dva dela: premišljevanje za Marijin mesec in molitvenik. Premišljevanja so povzeta po dobro znanem delu jezuita o. J. Arnolda: „Kako naj posnemamo presveto Srce Jezusovo.“ V njih se nam torej predočujejo čednosti, katerih nas uči Jezusovo presveto Srce; z drugo besedo: Jezusovo presveto Srce nam je predočeno kot vzor, po katerem se moramo ravnati, ako želimo priti do popolnega, notranjega življenja. Kaj je ta ali ona čednost, kako si jo pridobiti, kaj je le navidezna čednost, kakšen namen moramo imeti pri vseh svojih delih, kakšna mora biti naša molitev, kako si ohranimo pravi srčni mir, kakšna mora biti naša ljubezen do bližnjega, kakšna mora biti vera, kakšno upanje, kakšna ljubezen do Boga — tega in še mnogo drugzega nas uči presveto Jezusovo Srce v teh premišljevanjih. Lepe, vzvišene misli se vrste druga za drugo ter podajajo bralcu mnogo tvarine za premišljevanje. Zato bo knjižica ugajala zlasti onim, ki so že nekoliko vajeni premišljevanja; vsakdo pa bode s pridom prebiral lepe nauke Jezusovega presvetega Srca.

Molitvenik, ki je pridejan premišljevanjem, je prav rabno sestavljen iz molitev za razne priložnosti s posebnim ozirom na Jezusovo presv. Srce. Nekaj posebnega je „Prva sveta maša“, ki je povzeta iz

spisov cerkvenih očetov. Take molitve, izvirajoče iz pobožnega srca, vzbujajo v človeku misli, ki so dostojne najsyetejše daritve. Druga sv. maša pa navaja vernike, da mej sv. daritvijo premišlujejo Kristusovo trpljenje. Jako spodbudne so tudi molitve za sv. spoved in sv. obhajilo, tudi večinoma doslovno povzete iz spisov cerkvenih očetov.

Ker so premišljevanja o presv. Jezusovem Sreču posebno pripravna, da poživljajo in krepijo pravo pobožnost, in ker je knjiga priročen molitvenik, ugajale bodo letošnje „Smarnice“ nedvombeno vsem udom. Skušnja namreč uči, da prav ista leta vedno narašča število Mohorjanov, ko je napovedan kak molitvenik. Zato je družba modro ukrenila, da izda drugo leto molitvenik za mladeniče. Naj bi slednje leto podala kaj podobnega narodu! Molitvenika, ki ga nam obeta odbor za prihodnje leto, veselimo se pa še iz drugega vzroka: spisal ga je nepozabni Slomšek. — V naših nabožnih knjigah in molitvenikih se večkrat šopirijo izrazi in stavki, skoro do cela tuji duhu našega jezika. Mladina in narod jih čita in se navzame tujega vpliva. Lahko umeven, iz naroda povzet in milodoneč“ pa je Slomškov jezik. Slomšek podaja zdravo hrano v lepi obliki. (Dalje sledi.)

sedstvom Clevelandovim odpraviti. Carino bode odpravila prej ko mogoče, kajti tako se bode tudi obrt pospešila v vsakem oziru.

Gotovo je vsak državljani težko pričakoval izida volitve. Mesto Tower, Minn., je imelo na mestnih vratih nalepljen pregled vseh volilcev, iz katerega sem razvidel kake 700 imen. Volitev pa se je vršila od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne; na ta dan ne sme noben gostilničar predati kozarca pijače, svojo pivnico (salon) mora imeti zaprto, ker v slučaju, da je prodal kako pivo ali vino, zadenega ga najmanjša kazen s 500 dolarji. Že drugo jutro, t. j. 9. novembra se je raznesla po mestu vesela novica za demokrate, da imajo celih 16 glasov večine! Iz tega se je lahko sklepalo, da utegne celo res priti do tega, da bode izvoljen demokrat Cleveland. In tri dni potem smo pa zvedeli, da ima iz 40 držav skupaj Grover Cleveland to dve tretjini glasov, a sedaj še ni znano poročilo ali izid iz trojih držav. Harrison mora rad ali nerad prepustiti predsedniški stolec v Washingtonu Clevelandu. Veliko veselje je pri tem zavlada, ne le tu pri nas, temveč povsod, kjerkoli giblje demokratiški življenj v Združenih državah.

Samo po sebi je razumno, da se v ta namen napravljajo veselice, javni shodi itd. Vzlasti o veliki bakljadi, prirejeni na čast predsedniku Clevelandu, ne smem molčati; vršila se je v soboto 12. t. m. zvečer. Okolu 9. ure zvečer začeli so se demokrati zbirati v veliki dvorani društva sv. Cirila in Metoda, da odrinejo z godbo na čelu in lepimi bakljami po vseh mestnih ulicah. Na razpolaganje pa je bilo razpostavljenih mnogo pripravljenih bakelj ob tidi. Poslužil sem se tudi jaz jedne ter stopil poleg nekoga Francoza demokrata v vrsto. Kako smo marširali!

Spredej na lepem belem konju je jezdil glavni vodja spreveda, napravljen prav pustovski: v rdeči obleki in njej primernih okraskih z visokim v nebo štrlečim klobukom. Za njim je korakala uniformovana godba, za godbo glavne demokratske osebe tukajšnje. Za temi je šlo tudi nekaj žalujočih republikancev, ki so nosili na belih svojih klobukih žalni trak. Sedaj se je šele pričel glavni sprevod. Zopet je jezdil neki vodja tega spreveda v uprav smešno napravljene obleki in šele za tem smo stopali, kake 600 ljudij po dva in dva v vrsti. Ves ta sprevod pa je še spremljevalo približno nad 100 otrok z bakljami v rokah, kličoč glasni „hurra“, „hurra Cleveland!“ Za temi otroci je sledil velikanski voz, krasno razsvitljen in v bliščobi je bilo čitati iz vseh strani: „Victoria for Cleveland“. Na levo in desno so spremljevali sprevod izvrstni jahalci v še dosti čednih opravih. Paradno oblečenih je bilo tudi nekaj ognjegascv, stoječih ob cestah. Ves ta sprevod se je pomikal iz društvene hiše društvnikov sv. Cirila in Metoda po I., II., in tretji večji cesti ter naposled mimo katoliške cerkve zopet nazaj na svoje prvotno mesto, v dvorano. Mesto so krasile ta večer nekatere prodajalnice, okinčane z lučicami in zastavami. Z več krajev spuščali so rakete.

V dvorani se je oglašilo več govornikov, ki so v svojih govorih posebno poudarjali, kako velikega pomena in važnosti je, da so zopet na vladnem krmilu demokratje. Tako se je zvršila pozno v noč bakljada na čast Groverju Clevelandu in na srečno zmago demokratske stranke.

Makso Buh.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. decembra.

(Cesarica Elizabeta) peljala se je danes v jutru s posebnim vlakom južne železnice z Dunaja v Trst preko naše postaje. Iz Trsta se popelje cesarica na otok Krk, kjer ima prekrasno palačo s parkom; ondi se bo dalje časa mudila letošnjo zimo.

(Udanostne izjave.) Udanostne izjave prevz. knezoškofu ljubljanskemu ste poslali nadalje občina Horjul in Gorenja Siska. Čestitamo imenovanju na občinama na njih lepi zavednosti, izlasti z veseljem pozdravljamo izjavo novega občinskega odbora Gorenja Siska, ki je s tem lepim korakom jako hvalevredno pričel svoje občinsko uradovanje, ki naj donesa obilnih uspehov lepi občini Gorenje Siske.

(Poročilo o prvem slovenskem katoliškem shodu.) Na razpis vprašanja odgovarjamo, da knjižica „Poročilo o prvem slovenskem katoliškem shodu“ še ni dokončana. Ker bo knjižica precj obširna, zakasnelo se je njeno natiskanje.

Vsekako pa naročniki kmalu po novem letu prejmo omenjeno poročilo.

(V stalni pokoj) sta stopila: učitelj v Beli cerkvi, gosp. J. Tršelič, in nadučitelj v Cerkljah, gosp. Andrej Vavken. — Za uspešno mnogoletno in blagonsno delovanje izrekel je deželni šolski svet gosp. nadučitelju Vavken-u svojo zahvalo in priznanje. — Gotovo zaslužno priznanje!

(Slovensko gledališče.) Danes zvečer nastopi v komediji Nik. Vasilj. Gogolovi „Revizor“ prvič gosp. E. Thalmeiner v vlogi Anton Antonovič Skoznik-Dumhánovski. Gospod Thalmeiner je bil prej član tukajšnjega nemškega gledališča, a je izstopil iz njega zveze; rojen je ljubljčan in vešč slovenščini.

(Vodstvo za gradnjo dolenskih železnic) razpisuje ravnokar dobavo 98.000 komadov borovih, smrekovih in jelovih gorenjih pragov za železniško črto Grosuplje Novo Mesto Straža.

(Razširjene ljudske šole.) Jednorazrednica v Sentvidu pri Žilici v logaškem okraju se vsled sklepa deželnega šolskega sveta razširi v dvorazrednico, jednorazrednica v Zatičini v trirazrednico, in trirazrednica v Sodražici v štirirazrednico.

(Izpred porotnega sodišča.) Včeraj je bil sojen pred porotnim sodiščem 22letni Jan. Dornik iz Podhoma v radovljiskem okraju zaradi uboja. Dne 18. oktobra t. l. šel je z ženinine domov ter sešel se s tovariši Ant. Pretnarjem in Jan. Zupanom. Dornik je pozabavljaj, da so godci zelo slabo delali, na kar ga Zupan zavrne, češ, „za te je bilo že dobro“. Ta beseda je Dornika tako zbudila, da je zabodel Zupana in nesrečno ranil v srce, da je ta takoj umrl. Dornik je bil obsojen na pet let v ječo, poojstreno z mesečnim postom in s temnico vsako leto na dan 18. oktobra. — Drugi je bil na vrsti Peter Butalič, doma iz Tunje pri Kamniku. Ukradel je namreč po letu posestniku Fr. Vrhovniku hranilnično knjižico s 700 gld. in srebrno uro. Denar je potegnil iz hranilnice, kupil si nekaj zemljišč, uro pa je podaril svoji izvoljenki. Obtoženec ni tajil tatvine. Obsodili se ga na 15 mesecev v ječo, poojstreno s postom vsak mesec.

(V Konjicah) so pokopali dne 27. nov. jurista g. K. Tomandl-na. Obohel je kot enoletni radovoljec pri vojaki na pljučih ter po dolgi bolezni umrl dne 25. nov. previden s sv. zakramenti. Priporočila se vzlasti tovarišem v molitev in blag spomin. Svetila mu večna luč!

(„Beseda“ v Žalcu.) V prostorih g. Hausenbichlerja priredi se dne 4. dec. „beseda“ v korist revnih šolarjev. Na dnevnem redu programa je petje, deklamacija in igra „Eno uro doktor“. — Šolski mladini vstop k besedi ni dovoljen.

(Novi okrajni zastop v Šoštanju.) Dne 28. nov. t. l. se je sestavil novi okrajni zastop v Šoštanju. Načelnik je izvoljen g. Ivan Vošnjak, njegov namestnik g. Fr. Skubie, odborniki gg.: Kasp. Skaza, Fr. Vošnjak, Ivan Šarner, Mart. Pirtovšek in Fr. Rojko.

(Umrl) je v Gradcu umirovljeni e. kr. sodnik g. Matija Sirk v 84. letu dobe svoje, v Celju pa lesni trgovec g. Jos. Negri, 43 l. star.

(Negode na Primorskem.) Zmrznul je, kakor poroča „Edinost“, težak Fr. Hrovatin iz Bui. Prišel je zvečer pijan domov, zjutraj so ga našli mrtvega. — Lastnega brata je prebodel z nožem Greg. Jakus iz Grintovce pri Tinjanu. Napadel je mater, brat Matevž jo je branil, zaradi tega pa je Gregor bratu zasadil nož v trebuh. — Na poseben način se je hotela usmrtiti sprijenka Katar. Johana; s težkim železom se je namreč bila po glavi. A ker jo je to preveč bolelo, opustila je ta poskus, ko se je že hudo poškodovala.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 20. do 26. novembra: Rojenih 18, umrlih 14. Umrli so: vsled tifusa 1, na griži 1, za vratco 1, za jetiko 2, za želodnim katarom 1, vsled mrtvo-uda 1, vsled starostne oslabelosti 3, za različnimi boleznimi 4; med umrlimi so tujei 4, iz zavodov 6.

(Osebnost.) Deželni odbor krajski je v svoji zadnji seji imenoval g. dr. V. Gregoriča za primarija v deželni bolnici ljubljanski. Iskreno čestitamo vrlému gospodu in veščemu, izkušenemu zdravniku! — Gosp. Jerneja Ravnikarja, nadučitelja v Litvi, je imenoval deželni šolski svet za nadučitelja v Mokronogu.

(Nesreče.) S Koroškega, z dne 30. novembra: Blizu Tolstega Vrha zadušil se je 29letni M. Mikl. Hodil je prežat na zajce. Da se brani silnemu mrazu, vzel je s sabo lonec z gorečim ogljem. A

vlekel je v se plin ogljikovega oksida in se tako zadušil. — V Spod. Dravogradu zakrila je neka kuharica dne 28. t. m. svoje novorojeno dete pod streho. Našli so dete zmrznjeno. Brezsrčna mati se bode za svoj zločin imela zagovarjati pred sodiščem. — Pri Rablju pustila je dne 25. novembra delavka A. St. svoja otroka, petletnega dečka in triletno deklico sama v kuhinji. Deklica je zlezla na ognjišče in se ožgala, da je umrla drug dan za bolečinami.

(Prošnja za stare knjige in časnike.) Iz Dobrle vesi na Koroškem se nam piše: V našem „Miru“ je bil priobčen dopis iz Celovca, pojasnjujoč, kako naj se porablja že prebrani časniki. V ta namen stavim prošnjo do slavnih društev in posameznikov, naj nam blagovoljno pošiljajo stare dobre časnike, oziroma knjige v branje našim uka-želnim koroškim Slovincem. Težke dé človeku, ako hodijo ljudje prosit listov za berilo, a jim jih nimamo dati. Z enim iztisom „Mira“, „Domoljuba“, „Dolenskih Novic“ pač pri najboljši volji človek ne more vstrčiti vsem željam. Izražam že naprej svojo zahvalo ter prosim, da se pošiljatelj naslavljajo na „podružnico sv. Cirila in Metoda, Priblives, p. Dobrila ves (Eberndorf), Koroško, ali pa na R. Vizele, Dobrila ves.

(Katol. učiteljsko društvo.) V Tridentu se za južne Tirole snuje katoliško učiteljsko društvo, kakor je že imajo nemški učitelji v severnem delu dežele. — Kdaj se bode pač med našimi slovenskimi učitelji dobil mož, ki bi začel delovati za tako tudi nam Slovincem prepotrebno društvo.

(„Il Rinnovamento“.) V Gorici je pričel izhajati tednik „Il Rinnovamento“, list, ki piše v Slovincem prijaznem duhu. — Želeti je, da si ta list (5 gld.) naročé društva, ki imajo morda naročene italijanske liberalne liste.

(Letošnji predpust) bo jako kratek, šteje le 39 dni.

(Staroste duhovnikov.) Fromme-jev koledar za leto 1893 nam med raznimi zanimivostmi našteva tudi staroste duhovnikov v 34 škofijah tostran Litave. Ker sta v sekovski škofiji dva stara po 88 let in sta iz krške škofije (Veglia) radi izredno visoke starosti dva imenovana, imamo za 34 škofij 36 starost. Najmlajši starosta šteje 79, dva najstarejša po 96 let. Drugi imajo: 1—80, 1—83, 1—85, 2—86, 2—87, 8—88, 5—89, 1—90, 6—91, 2—92, 3 po 93, 1—95 let. Zanimivo je: 1. Le samo pet izmed njih je odlikovanih z zlatim križcem za zasluge; 2. le samo šest jih ima cerkvena odlikovanja in ako 3. vprašamo, kako so ti častitljivi možje v starosti preskrbljeni, imamo med njimi a) 4 kanoniki, b) 17 župnikov v službi, c) 10 župnikov v pokoju, d) 1 kapitularija v Admontu, e) 5 vpokojenih duhovnikov, za katere ne vemo, v kaki službi so bili prej. Najstarejši trije se imenujejo: Josip Gladulič, župnik na Krku, 95 let; Marka Bučinič, nadduhovnik na Krku, 96 let; R. Racek, deficijat v Budijevicah, 96 let.

(Umrl) je v noči od 27. do 28. nov. v Starem Kaštelu v Dalmaciji znani rodoljub, dobrotnik in učitelj narodu dr. Jakob Cega.

(Židovski žurnalisti.) „D. Volksblatt“ si je izbral hvaležno nalogo, da prešteje, koliko židov sedi po vredništvih večjih dunajskih listov. Po njegovem raziskavanju ima „Deutsche Zeitung“ 6 židov, „Wiener Extrablatt“ 17, „Fremdenblatt“ 14, „N. Wiener Tagblatt“ 20, „Oesterr. Volkszeitung“ 5, „N. Fr. Presse“ 17, „W. Allg. Zeitung“ 10 in „Wiener Zeitung“ jednega žida. Cez čast se tedaj ne reče tem listom, če se jim pravi: židovski listi!

(Madjarska bistrornost.) V Pešti izhaja madjarska enciklopedija, v kateri se mej drugim po informacijah hrv. deželnega arhivarja dr. I. Bojničica spisan članek o jugoslav. akademiji. V njem se trdi, da akademija od dne do dne propada. In zakaj? Vzroki, ki so vredni naroda, kateri se dá voditi tramasonstvu in židovskemu liberalizmu so ti-le: V akademiji vlada katoliško duhovništvo in katoliški duh. Zato so se pa Srbi odvrnili od nje. — Kako zvito! Katoliškega duhovnika se tedaj že vse na svetu boji; kar je narobe na Slovenskem, na Hrvatskem in menda tudi v Kitaju, vsega je on vzrok. — In vendar je v akademiji mej 28 pravimi članovi samo 5 duhovnikov, mej 37 dopisujočimi — celih 6 in slučajno so uprav duhovniki največ pripomogli k znanstvenim uspehom akademije. Madjari naj o propadanju le molče! Njihova akademija je imela 1891. l. 171.695 gld. dohodkov in od države je dobilo 40.000 gld. v podporo; jugoslav. akade-

mija pa je imela vladi samo 19.581 gld. 88 kr., in vendar je izdala 10 lepih knjig. — S Srbi, ki se blezu odvrtaajo od akademije, je pa teža stvar! Madjari sicer kriče in vpijejo o panslavizmu akademije, češ, da skuplja krog sebe Srbe. Bolgare in Slovence, sedaj pa očitajo akademiji, da po svojem klerikalnem licu odvrta — Srbe! Pa se izmodri iz teh madjarskih duhovitostij, če moreš!

(Proti pijančevanju.) Gospodarski odsek zbornice poslancev je v sprejel vladno predlogo proti pijančevanju. V utemeljevanju se posebno naglašja, da pijančevanje slabi prebivalstvo, ker vpliva tudi na potomstvo. Novi zakon bode določal, da je za prodajanje žganih pijač v steklenicah na drobno potrebno posebnega dovoljenja. Kogar dobé pijanega v javnih prostorih ali pa na cesti, bode kaznovan z globo do 50 gld. ali zaporom do 1 meseca. Ravno tako se bode kaznoval krčmar, ki še vedno pijanem daje pijačo. Terjatve za pijače pod pet litrov se bodo mogle iztožiti samo, če poprej ni nobenega tacega dolga. Kdor si za tak dolg dá napraviti menico ali jemlje za plačilo stvari ali pa žito, bode se kaznoval z zaporom do osmih tednov. Krčmarjem se bode prepovedalo, pijane izpuščati iz svojih prostorov, če ni preskrbljeno, da se spravijo domu. Kdor je bil trikrat v enem letu kaznovan zaradi pijančevanja, se mu bode prepovedalo za jedno leto, pohajati krčme v njegovem bivališču in okolici. Prestopek proti tej zapovedi se bode kaznoval z globo do 50 gld. ali zaporom do jednega meseca. Žgane pijače se ne bodo smele točiti v soboto od 5. ure dalje in nedeljah in praznikih mej dopoldansko službo božjo.

(Nazareni), novejši, nenravni in krščanstvu nasprotni krivoverci se kaj pridno širijo, vzlasti po Ogerskem. Nedavno so jih zasledili v Novih Banovcih šidskega okraja na Hrvatskem uprav, ko so imeli svoj shod v hiši J. in Kat. Herman, dveh znanih Nazarenov. Ker je ta ločina redu družbenemu nevarna, zato so posegli orožniki vmes in razgnali novoverce.

(Turška postrežljivost.) V Jaffo dohaja jako veliko parobrodov z romarji; ker je pa luka jako ozka, zato se z ladij na turških čolnih morajo romarji voziti v mesto. Turški brodarji to priliko vporabljajo, da izsesavajo romarje. Na sredi pota obrnejo čoln, češ če ne doplačate, vas ne prepeljemo. Dne 29. pr. m. se je pri tem dogodila velika nesreča. Ob nemirnem morju so po stari navadi krenili na stran in čoln se je razbil. Brodarji so odplavali ne menéč se za 30 romarjev, ki so skoraj vsi potonili. In turška vlada vse to ve in — mirno gleda!

Telegrami.

Trst, 1. dec. Nekateri duhovniki tržaške in goriške škofije so ustanovili danes nov slovenski list.

Dunaj, 1. decembra. V zbornici poslancev je na dnevnem redu dispozicijski zaklad. Proti dispozicijskemu zakladu oglašeni so sledeči govorniki: Prade, Bianchini, Vašaty, Herold in Plener; za dispozicijski zaklad bo pa govoril Romančuk. Prade je izjavil v imenu svoje stranke, da je pripravljena, dovoliti budget državi, dispozicijskega zaklada vladi pa ne, ker jej ne zaupa.

Dunaj, 1. decembra. Poslanec Ozarkowski je umrl.

Budimpešta, 30. novembra. Včeraj so bila posvetovanja v trgovskem ministerstvu o osnovi ladijedelnice na Reki. Posvetovanja so imela dober vspeh.

Lüttloh, 1. decembra. V premogovniku v Horlozu je 1000 delavcev ustavilo delo.

Pariz, 30. novembra. Brisson naznanil Carnotu, da se danes posvetuje s političnimi prijatelji, jutri pa konečno naznani, če prevzame sestavo nove vlade.

Pariz, 1. dec. „Journal des Debats“ graja ostre Gessmannove napade proti Franciji in iskreno priznava, da ga je predsednik odločno zavrnil, pa tudi zbornica. (Gessmann je predvčera odgovarjajoč poslancu Kronawetterju, ki se je navduševal za francosko republiko, rekel, da mu častita za republiko panamskega škandala. Potem pa še pristavil, da je njemu ljubša absolutna monarhija, kakor republika tatov in sleparjev. Opomba vred.)

Peterburg, 30. novembra. Trije dragonski polki premestili so se s Kavkaza na nemško mejo.

Washington, 30. novembra. Da bi se ne zanesla kolera v Ameriko, se senatna komisija za priseljevanje posvetuje, bi li ne kazalo, za jedno leto priseljevanja prepovedati.

Tuji.

29. novembra.

Pri **Maliču**: Singer, Elsner, Herzl, Illek, Schlesinger trgovci; Tenichel in Zimmer, potovalca, z Dunaja. — Stolley, trgovec, in Kohn, potovalec, iz Prage. — Kmet, posestnik, iz Kokrice.

Pri **Stonu**: Hummel, Noel, Frankman; Kulka, trgovec, z Dunaja. — Langel, trgovec, iz Vel. Kanize. — Gellch, uradnik, iz Grada. — Cagnar iz Trsta. — Dolene iz Kranja. — Stare iz Kamnika. — Vidergar, župnik, od Sv. Jurja. — Sartogo iz Beljaka.

Pri **avstrijskem caru**: Lazar, zasebnik, iz Čemšenika. — Lontar iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Ar	Stroj	Veter	Vreme	Pojavne na 24 ur
opazovanja	stajometa v mm	kopimera po Celziju			
7. u. jut.	740.9	-10.8	sl. svzh.	del. jasno	
2. u. pop.	738.0	-0.8	sl. vzh.	del. jasno	0.00
9. u. zveč.	738.0	-1.0	sl. zap.	del. oblak.	
Srednja temperatura -3.7°, za 5.3° pod normalom					

Uradne in trgovske KOVERTE
s firmo priporočja
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Tovarna cerkvene oprave.
Premovana 1873, 1881.
Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: **Franz Brückner.**
Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
pluvial i, dalmatie, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd.
pa tudi 167 26—17
cela mašna obleka v najpravičnejši obliki.
Cerkveni paramenti.

Progasto in karirano svileni blago,
lousine — foulards — surah — taffetas — mer-
veilleux itd. od 45 kr. do gld. 3-85 meter razpošilja pošt-
nine in oolnine prosto **svilarnica G. HENNEBERG**
(c. in kr. dvorni založnik), Zürich. Vzorci z obratno pošto.
Pisma 10 kr. pošto. 140 6 (10)

Saccharin,

300krat slajši nego navadni sladkor (cuker), najboljši za vino
sladit, stane 1 dkg. 1 gld. 30 kr. Če se ga vzame več, se
da še ceneje. Prodaja 559 8-2

Davorin Podlesnik, trgovec v Radečah, Dolenjsko.

Za naše male

primerna 563 3-1

božična darila.

Knjige s podobami in spise za mla-
dino, slovenski in nemški; šolska priprava in
priprava za risanje in slikanje; igrače v
raznovrstni izbiri po najnižjih cenah prodaja

J. Giontini,

knjigarna in trgovina s papirjem v Ljubljani.

Čvetero božičnih pesem

za solo speve, mešan zbor in spremljevanje orgel
zložil **Ign. Hladnik**, op. 18.

Prodaja Katol. Bukvarna v Ljubljani in J. Krajc v
Novem Mestu. Cena 40 kr. 552 5-4

Velika 50krajarska loterija.

Glavni dobitek

75.000 goldinarjev

Srečke à 50 kr. priporočja:

J. C. MAYER v Ljubljani.

J. Giontini-jeva

knjigarna in trgovina s papirjem v Ljubljani

toplo priporočja: 563 3-1

„**Nazorni nauk**“, I. del. Cena gld. 3-50.
„**Nazorni nauk**“, II. del. Cena gld. 3-50 (vsebuje 150
barvnih podob za prvi pouk najvažnejših strupenih in
pitomih rastlin).
„**Narodni koledar**“, ilustriran, za navadno leto 1893.
Cena gld. 1.—, po pošti gld. 1-15.
„**Maksimiljan I., cesar mehičanski**“. Cena 20 kr., po
pošti 23 kr.
„**Šaljivi Jaka**“, I. zvezek. Cena 24 kr., po pošti 27 kr.
„**Zbirka narodnih pripovedek**“, I. in II. zvezek. Cena
zvezku 20 kr., po pošti 23 kr.
„**Sree**“, 4 zvez. vezan. Cena gld. 1.—, po pošti gld. 1-15.

Dunajska borza.

Dne 1. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 50 „
Zlata renta 4%, davka prosta	115 „ 45 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 50 „
Akcije avstro-ogerske banke, 800 gld.	984 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	315 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	119 „ 80 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 56 „
Cesarski cekini	5 „ 68 „
Nemških mark 100	58 „ 85 „

Dne 30. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	113 gld. 60 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 50 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ — „
5% državne srečke l. 1880., 100 gld.	153 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	— „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 30 „
Zastavna pisma	100 „ 40 „
Kreditne srečke, 100 gld.	192 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ 75 „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	— gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 „ 40 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 50 „
Salmova srečke, 40 gld.	64 „ 75 „
Windischgrazove srečke, 20 gld.	— „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 „ 75 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2787	50 „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94 „ — „
Papirni rubelj	1 „ 17 „
Laških lir 100	— „ — „

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih
in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na go-
spodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih
na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno.
Celotna naročnina s portno pošiljateljve vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Žrebanje dne 2. januarja.

Dunajske komunalne promese

à gld. 3½, in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 200.000 gld. avstr. velj.

Kreditne promese à gld. 4½, in 50 kr.

Glavni dobitek 150.000 gld. av. v.

Obe vkupele 8½ goldinarja.